

Оцењивање приплодних грла и разврставање у класе

Оцењивање приплодних грла и разврставање у класе

Класирање говеда

Класирање јуница

- Јунице се класирају у три класе (I, II и III)
- У узрасту од 12-36 месеци
- На основу порекла класе родитеља и сопствене линеарне оцене.
- Линеарна оцена обухвата овкир и фундамент.
- Међутим постоје одређене специфичности у зависности од тога да ли се ради о холштајн-фризијској (ХФ) или сименталској раси (СИМ).
- У првом случају линеарна оцена обухвата и млечни карактер а у другом случају мускулозност.

Класирање првотелки

- Обавља се након првог тељења.
- Првотелке се такође распоређују у три класе (I, II и III).
- За разлику од јуница линеарна оцена је проширена и на виме.
- Разлике у линеарној оцени између ХФ и СИМ расе такође постоје као и код јуница.

Класирање крава

- Спроводи се у прве три закључене лактације.
- Краве се разврставају у четири класе и то Е, Ia, I и II.
- Да би краве могле бити класиране порекло њихових родитеља мора бити познато.
- У прве три класе могу бити сврстане само ако су њихови родитељи били предмет контроле продуктивности.

ХФ раса

Класа	Производња млека, млечне масти (м.м) и млечних протеина (м.п.) у кг у стандардној лактацији 305 дана															Екстеријер (оцена)			
	I			II			збир I-II			III			збир I-III						
	млеко	м.м.	м.п.	млеко	м.м.	м.п.	млеко	м.м.	м.п.	млеко	м.м.	м.п.	млеко	м.м.	м.п.	О	Ф	М	В
E													23850	859	763	8	8	8	8
Ia	7000	252	224	7500	270	240	14500	522	464	8000	288	256	22500	812	720	7	7	7	7
I	6000	216	192	6500	234	208	12500	450	400	7000	252	224	19500	702	624	6	6	6	6
II	5500	198	176	6000	216	192	11500	414	368	6500	234	208	18000	648	576	5	5	5	5

*Легенда: О - Оквир; Ф- Фундамент; М- Млечни карактер; В- Виме

СИМ раса

Класа	Производња млека, млечне масти (м.м) и млечних протеина (м.п.) у кг у стандардној лактацији 305 дана															Екстеријер (оцена)			
	I			II			збир I-II			III			збир I-III						
	млеко	м.м.	м.п	млеко	м.м.	м.п	млеко	м.м.	м.п	млеко	м.м.	м.п	млеко	м.м.	м.п	О	М	Ф	В
Е													17200	680	550	8	6	8	7
Ia	5200	210	170	5400	215	175	10600	425	345	5600	225	180	16200	650	525	6	5	6	5
I	4800	190	155	5100	200	165	9900	390	320	5400	215	175	15300	605	495	4	4	4	4
II	4500	180	145	4750	190	155	9250	370	300	5000	200	165	14250	570	465	4	4	4	4

*Легенда: О-оквир; М-мускулозност; Ф-фундамент, В-виме

Избор биковских мајки

- Обавља се за потребе производње приплодних бикова.
- Биковске мајке одабирају се у обиму од 1% популације.
- То су грла врхунске телесне грађе, грађе вимена, музних карактеристика и репродуктивних својстава.
- У погледу производње морају да превазилазе просек популације за најмање две стандардне девијације.
- Одавирају се најраније по завршетку прве лактације, а раније само изузетно у складу са врхунским пореклом или резултатима геномске селекције.
- За биковске мајке бирају се само грла оцењена минимално E или Ia класом.

Класирање приплодних бикова

- Бикови који имају завршен биолошки и перформанс тест, а родитељи су им оцењени класом Е или Ia, разврставају се у три класе (I, II и III).
- Класирање се обавља на основу оцене оквира и фундамента.
- У случају бикова ХФ расе оцењује се и телесна грађа, а у случају СИМ бикова мускулозност.
- По завршетку прогеног теста класирају се у зависности од приплодне вредности (ПВ)

Класа	ПВ, kg млека
E	> 400
Ia	200-400
I	0-200
II	Негативна – излучење из приплода

Оцењивање приплодних грла и разврставање у класе

Мали преживари

Подмладак

- Приплодни подмладак се разврстава у 3 класе (I, II, III).
 - На основу порекла.
 - На основу оцене:
 - Телесна маса на рођењу, са 30 и 90 дана старости, при залучењу.
 - Релевантни прираст.
 - Наследне мане, што је нарочито важно код коза.

Приплодна грла

- Приплодна грла се разврставају у 5 класа (E, Ia, I, II, III).
- Основни елементи оцене су слични и код оваца и код коза, али постоје неке разлике.
- Код обе врсте се порекло оцењује у распону од 1-3 у зависности од броја генерација познатих предака, оцењује се телесна маса и плодност.
- Међутим код оваца се за разлику од коза оцењује настриг и финоћа вуне.

- Овце не могу бити разврстане у Е класу ако не постоје подаци за настриг, а финоћа влакана није већа од просека дотичне популације.
- Исти захтев у погледу финоће вуне за Е класу постоји и у случају овнова комбинованих раса и раса за производњу мяса и вуне.

- Оцена типа код коза је проширена и на оцену вимена у периоду од 4-5 месеци након јагњења.
- И код оваца и код коза се оцењује трајање лактације и производња млека, али док је код оваца значајан и садржај масти и садржај протеина, у млеку код коза није неопходно утврђивање садржаја протеина.
- Разлог је чињеница да је у производњи козјег сира садржај протеина од већег значаја.
- Да би овце тројног смера производње могле бити разврстане у Е класу млечност мора бити изнад просека дотичне популације.

Остале животињске врсте

- Свиње се разврставају на основу селекцијског индекса или поентирањем.
- У свету постоје бројни системи за класирање коња.
- Како су могућности селекције живине у нашој земљи ограничене због увоза родитељског јата, тако нема јасног метода класирања.

Питања за проверу знања

- Класирање говеда.
- Класирање малих преживара.